

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

דף לו.

א. דנל העולה ליבום עולה לחליצה ונל שאין עולה ליבום אינו עולה לחליצה

כבר התבאר לעיל דף ג. שכלל אמרו: כל העולה ליבום, עולה לחליצה, וכל שאינה עולה ליבום, אינה עולה לחליצה, שנאמר (דברים כה פסוק ז) וְאִם לֹא יִחַפֵּץ הָאִישׁ לְקַחֵת אֶת יְבִמְתּוֹ וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ הַשְּׂעָרָה אֶל הַזְּקֵנִים, מכלל שאם היה חפץ בה מייבם הוא אותה, אבל זו שאינו מייבמה אפילו אם חפץ בה, אינה עולה לחליצה.

ולפיכך יבמה האסורה על היבם משום ערוה, שאינה מתייבמת, פטורה מן החליצה, שכיון שאינה עולה ליבום, אינה עולה לחליצה, וכן יבמה שהיא צרת ערוה, פטורה מן החליצה מטעם זה, שכל העולה לזיקת יבום, עולה לזיקת חליצה, וכל שאינה עולה לזיקת יבום, פטורה מן החליצה.

ומטעם זה נפסק כאן שהיבמה¹ לא תחלוץ ולא תתייבם עד שיהיו תשעים יום ממיתת הבעל, חוץ מיום המיתה ויום יבום או החליצה, מכיון שאין העובר ניכר עד תשעים יום ושמה יתברר שמעוברת היא ויפגע באשת אה שלא במקום מצוה, וכל שאינו עולה ליבום אינה עולה לחליצה².

ב. הכונס יבמתו ונמצאת מעוברת הרי זו לא תנשא צרתה

ביאת מעוברת אינה נחשבת ביאה³, ואינה נחשבת כמי שהתייבמה, לפיכך⁴ הכונס או החולץ ליבמתו תוך ג' חדשים ממיתת הבעל, ולה צרה לא תינשא הצרה לאדם זר עד שתלד זו, שמה תפיל⁵ ולא היתה הביאה או

¹ שו"ע אהבע"ז קסד א

² ובדיעבד שחליץ לרמב"ם וטור וכן פסק בשו"ע שעלתה חליצה, אך הרמ"א פסק כדעת הגהות מרדכי סוף גיטין שצריכה חליצה אחרת מטעם שכיון שאינה ראויה או ליבום ע"כ אינו עולה לחליצה, והרי זו חליצה פסולה.

³ שו"ע שם ג

⁴ דאלו ושמה ביאה ושמה חליצה או היה לה היתר להנשא צרתה ע"י ביאה או חליצה זו אחר שהפילה, משא"כ עתה אין לה מציאת היתר מכה ביאה או חליצה זו כלל, כי אם או אחר שתלד ואם תפיל אגודה היא עד שתחזור ותבעל או תחלוץ מחדש. בית מאיר שם

⁵ אע"ג שרוב דר"ל אינו כן מ"מ אם תפיל, אתא לאשמעונין שאין מועיל ביאתה או חליצתה.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

החליצה כלום, וממילא הצרה חייבת ביבום ובאיסור יבמה לשוק, ומצד זה שהיא מעוברת כעת⁶ אינו מועיל שהולד אינו פוטר עד שיצא לאויר העולם.

ג. החולץ למעוברת והפילה צריכה חליצה מן האחין

כבר התבאר לעיל דף לה: שהחולץ ליבמתו ונמצאת מעוברת אם אין הולד של קיימא שהפילה או שילדה ולא חי שלושים יום⁷, צריכה חליצה אחרת, שחליצת מעוברת לא שמה חליצה⁸, וחולץ לה הוא או אחד משאר אחין⁹. וי"א שלא יחולץ לה הוא¹⁰, אלא אחד¹¹ משאר האחין, והוא והחולץ אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה.

ד. המחלק נכסיו על פיו ... דבריו קיימין ואם אמר משום ירושה לא אמר כלום כתב ... משום מתנה דבריו קיימין ... שיאמר פלוני ופלוני ירשו שדה פלונית ופלונית שנתתים להם במתנה וירשום

⁶ כלומר אפילו אם תאמר כר"ל בנמי שרוב יולדות בן קיימא

⁷ מדאורייתא וולד מעליא הוא, ואם נשאת לכהן לא תצא ממנו דאמרין וולד מעליא הוא וחליצה שחלץ אין חליצה כלל כמה שסמכין על רבנן אם נתקדש לכהן בלא חליצה כמ"ש בסעי' ז' בן ראוי לסמוך על רבנן כשחלץ לה אלא ראיתי בני דלא ס"ל בן דהא במתניתין פ"י וולד שאינו קיימא היינו שמת תוך ל' ומ"מ כתב אם נשאת לכהן תצא ש"מ בזה לא סמכין על רבנן, ואפשר משום דהוי תרתי לריעותא דכבר חלץ ולפסור אותה בלא חליצה אלא לפ"ז אם מת היבם או ליבא איסור משום זקוק ליבם ואינו אלא חד ריעותא י"ל דסמכין על רבנן כמה דסמכין בסעיף ז' בחד ריעותא, ואפשר דאין לדמות ריעותא זו לשם דאיכא כאן מראית עין דחלץ לה והשתא נשואה לכהן וגרע מפי. ב"ש ו

⁸ היינו לקולא אבל לחומרא הוי חליצה ופסולה לכהן וכן אסורה להתייבם. ואם נשאת ליבם מוציאין ממנו וכן פ"י התוס' אפילו חלץ תוך ג"ח ונמצאת מעוברת מ"מ הוי חליצה לחומרא וה"ה אם ניכר שהיא מעוברת נמי הוי חליצה לחומרא ע"ש. בתוס' ריש החולץ והא דקו"ל חליצת מעוברת לא הוי חליצה היינו לקולא אבל לחומרא הוי חליצה ופסולה לכהן וכן אסורה להתייבם, וכתב הנ"י אם נשאת לכהן מוציאין ממנו א"כ מכ"ש אם נשאת ליבם דמוציאין ממנו.

⁹ מדרבנן בתורת חומרא, שאם תינשא זו לכהן יבואו להתיר חלוצה לכהן, מאחר שלא יידעו שזו מעוברת היתה, שהרי אין כאן וולד שיוכח, מה שאין בן כשנמצא הולד של קיימא, שאין חוששים לכך הואיל וולדה מוכיח עליה. ויש מהראשונים שכתב שמן התורה אף לדעת ריש לקיש חליצת מעוברת חליצה גמורה היא אם הפילה אחר כך, וחכמים הם שהצריכוה לשוב ולחלוץ מן האחים, ולכן נפסלת על האחים כחליצתה,

¹⁰ דבחליצה הראשונה פסלה לו ודוקא לו משום דעבד בה מעשה כל דהו אבל חליצת האחים חליצה כשירה והוי כמו בעלת הגט וצרה. ביאור הגר"א שם ט

¹¹ ולמ"ד חליצה פסולה צריכה לחזור על כל האחים צריכה חליצה מכל האחים. ב"ש שם ז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

אין¹² אדם יכול להתנות על מה שכתוב בתורה דלאו כל כמיניה לבטל מה שצותה התורה, והנה התורה כבר זכתה הירושה לקרובים קרוב קרוב קודם¹³, לפיכך אין אדם יכול להוריש למי שאינו ראוי ליורשו ולא לעקור הירושה מהיורש, לפיכך האומר איש פלוני בכורי לא יטול פי שנים איש פלוני בני לא יירש עם אחיו לא אמר כלום. וכן אם אמר איש פלוני ירשני ואפילו הוא אחיו במקום שיש לו בת, או בתי תרשני במקום שיש לו בן, לא אמר כלום שהרי מתנה על מה שכתוב בתורה, וכן כל כיוצא בזה.

אין כל הדברים הללו אמורים אלא כשאמר בלשון ירושה, שמתנה על מה שכתוב בתורה שכתבה בכל קרוב קרוב קודם וירש אותה, אבל אם אמר בלשון מתנה דבריו קיימים, לפיכך המחלק נכסיו על פיו במתנה כשהוא שכיב מרע וריבה לאחד ומיעט לאחד והשוה להם הבכור או שנתן למי שאינו ראוי ליורשו דבריו קיימין, ואם אמר משום ירושה לא אמר כלום.

כתב בין בתחלה בין באמצע בין בסוף משום מתנה אעפ"י שהזכיר לשון ירושה בתחלה ובסוף, קאי לשון מתנה לכאן ולכאן ודבריו קיימין. כיצד, תנתן שדה פלונית לפלוני בני וירשנה, או שאמר וירשנה ותנתן לו, או שאמר וירשנה ותנתן לו וירשנה, הואיל ויש שם לשון מתנה אף על פי שהזכיר לשון ירושה בתחלה ובסוף דבריו קיימין.

וכן אם היו שלש שדות לשלשה יורשים ואמר יירש פלוני שדה פלונית ותנתן לפלוני שדה פלונית וירש פלוני שדה פלונית קנו, אעפ"י שזה שאמר לו בלשון ירושה אינו זה שאמר לו בלשון מתנה, לשון מתנה קאי לכאן ולכאן¹⁴.

דף לו:

ה. הכותב כל נכסיו לבנו לאחר מותו האב אינו יכול ...

והבן אינו יכול למכור

יש מתנה שעיקר הקניין הוא לאחר מיתת הנותן¹⁵, כגון הכותב נכסיו לבנו¹⁶ או לאיש אחר מהיום לאחר מיתה, שהכוונה הוא שיזכה המקבל בגוף

¹² שו"ע ונו"כ חו"מ רפא א ז

¹³ כמו שהם מסודרים בפסוק [במדבר כז, ח] ואיש כי ימות וגו'

¹⁴ והוא שלא ישהה בין אמירה לאמירה כדי דיבור דהוי כאילו אמר לשון מתנה לכל אחד דקאי למעלה ולמטה, אבל אם שהה צריך שיהיה לשון המתנה מעורב בשלישתן

¹⁵ והיא מתנת בריא שהיא כעין מתנת שכ"מ. ערוך השולחן הושן משפט סימן רנו סעיף א

¹⁶ שו"ע ונו"כ חו"מ רנו א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

הנכסים מהיום מזמן השטר, ובפירות לאחר מיתה, ועד מותו יאכל האב או הנותן את הפירות,

לפיכך הנותן אינו יכול למכור את הפירות מפני שהם של המקבל, והמקבל אינו יכול למכור מפני שהפירות הם ברשות הנותן כל ימי חייו, וכ"ש אם כתב מפורש כן שמקנה לו הגוף מהיום והפירות לאחר מיתה¹⁷.

כל זמן שהאב חי¹⁸ הרי הוא תולש הפירות ואוכל, ומאכיל לכל מי שירצה, וכשמת כל מה שהניח תלוש אפילו תלוש קודם שהגיע זמנו לתלוש, והרי הם של יורשים, אבל המחזברים ולא הגיע עדיין זמנם לתלוש¹⁹ הרי הם של הבן המקבל המתנה.

ו. מכר האב מנורין עד שימות הוא מכר הבן אין ללוקח כלום עד שימות האב

במקרה הנזכר עבר האב²⁰ או הנותן ומכר את הנכסים, מכורים הם עד שימות ויאכל הלוקח את הפירות כל ימי חייו הנותן. וכשימות מוציא המקבל או יורשיו מיד הלוקחות, ואפילו מת בחיי הנותן מפני שהגוף הוא של המקבל מזמן המתנה.

ואם עבר המקבל ומכר את הנכסים אין לו ללוקח כלום עד שימות הנותן, וכשימות נוטל הנכסים שמכירת המקבל מכירה גמורה היא.

ז. מכר הבן בחיי האב ומת הבן בחיי האב ... קנה לוקח קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי

¹⁷ ואף על גב שאין יכול לשייר דבר שלא בא לעולם ואיך שייר לעצמו הפירות אמנם כבר נתבאר בס"ר"ט דלעצמו שייר גם מקום הפירות ולכן אף גם יכול למכרם כמו שיתבאר מפני שמקום הפירות הם בעולם. ערוה"ש שם.

¹⁸ שו"ע ונו"כ שם ב

¹⁹ ואם הגיע זמנם עיין סמ"ע וש"ך שם

²⁰ שו"ע ונו"כ שם ג

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

במקרה הנזכר מכר המקבל בחיי נותן ומת המקבל ואח"כ מת הנותן, קנה הלוקח שלא היה להנותן אלא פירות²¹, וקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי²², והגוף הוא של המקבל ומכירתו מכירה.

כל הנזכר אינו אלא כשמוכרים סתם. אבל כשהנותן מוכר מפורש רק הפירות וכן המקבל מוכר הגוף ולא הפירות, יכולים לכתחלה למכור. ואם אחד מהם מכר סתם דמשמע הגוף והפירות ואח"כ נתוודע הלוקח דאין לו אלא פירות או הגוף, ביכלתו לבטל המכירה דאין לך מקח טעות גדול מזה. אבל אם ידע הלוקח שזה המוכר לו אין לו אלא פירות או גוף אינו יכול לבטל המכירה אף שמכר לו סתם.

ח. לא ישא אדם מעוברת חבירו ומינקת חבירו ואם נשא ... יוציא ולכשיגיע זמנו לכנוס יכנוס ... יוציאה בגט

להלן דף מא מב יבואר בעזה"ת שגזרו חכמים שלא ישא אדם ולא יקדש מעוברת חבירו, ולא מינקת חבירו, עד שיהיה לולד כ"ד חדשים ואם עבר ונשא מעוברת או מינקת בתוך זמן זה, היו מנדין אותו ויוציא בגט, ואינו מועיל רק לפרוש ממנה, ואפילו היה כהן. ואם היה ישראל, יחזירנה אחר כ"ד חודש של מינקת ויכתוב לה כתובה אחרת.

ט. כל ששהא באדם ל' יום אינו נפל

כל ששהא שלשים יום אחר שנולד²³, דינו לכל דבר כשאר הנולדים.

ותינוק הנולד עם מומים קשים, או שנולד לפני זמנו עם מומים ופגמים אשר לפי דרך הטבע אין לו סיכויי חיים ארוכים, אך לפי דברי הרופאים יתכן

²¹ ולכן אין לומר שלא יהיה בקנין של הלוקח כלום דהרי הקנה לו הבן דבר שלא היה בא לעולם, קמ"ל דזה אינו, דהרי גוף השדה היה של הבן מיד בשעת נתינה, אף שנשארו הפירות להנותן אותם, קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי. סמ"ע שם י

²² ולענ"ד נראה דאע"ג דק"ל בריש לקיש דקנין פירות לאו כקנין הגוף היינו דוקא היכא שאין לו אלא פירות ולית ליה בגוף כלום כמו האי דמכר הבן, אבל קנין פירות דיוכל הוי כקנין הגוף טפי ומשום דבשדה יוכל רשאי לחפור בו בורות שיחין. אלא הא דקרי ליה בש"ס קנין פירות היינו משום דכל שאינו קנין עולם הו"ל קנין וזה הטעם נראה מפורש בנמרא סוף פרק השולח (שם) שם בהאי קאמר ריש לקיש דכי קא נחית אדעתא דפירי נחית אבל בהך אדעתא דגוף נחית, והיינו כמי"ש דביוכל הגוף שלו עד היובל להרוס ולהפור בגוף השדה כאדם העושה בשלו פירות. קצוה"ח ג

²³ אפילו נולד בחודש השמיני ערוה"ש יו"ד רסו ב

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

שיחיה יותר משלושים יום אך בשום אופן לא יוכל לשרוד יותר מי"ב חודש, נחלקו הפוסקים אם מלין אותו בשבת²⁴, ואם יתכן אפשרות שיחיה יותר מי"ב חודש לדברי הכל מלין אותו בשבת, למרות שיש לו מומין ומחלות קשות אשר לעולם²⁵ לא יוכל לבוא לכלל ידעת.

אך לכו"ע מחללים עליו שבת להצלתו בבית החולים. כל שיש תקוה שיוכל לחיות, ואפילו חיי שעה בלבד.

עובר שנולד שמונה חדשים להריון, ונולד עם מום שאינו יכול לחיות 30 יום אם נולד לידה ביתית, אולם בבית חולים מחללים עליו שבת מכיון שרבים מטופלים שם, וההכרעה אם יש לפג סיכויי חיים אם לאו מסורה לחברי הצוות הרפואי, ועלול להיות טעות בהבחנה, וגם עלולים לזלזל בטיפול של פגים אחרים עם מומים שיש להם סיכויי חיים, לכן יש להורות להלכה למעשה שחובה לטפל בפגים אלו גם כן, ואפילו בחילולי שבת הכרוכים באיסורי תורה.

תינוק בכור שמת לאחר שלשים יום, אביו פודה אותו, ומשלם לכהן חמשה סלעים.

תינוק שנולד לאחר ט' חודשי הריון, והניחוהו באינקובטור, והגיע יום השלשים ללידה והוא עדיין באינקובטור, חייבים לפדותו²⁶. אך אם נולד בחודש השביעי או השמיני, ושהה באינקובטור, טוב להמתין מלפדות אותו עד שיעברו לו יום מיום שיצא מהאינקובטור. ויתכן שהכל תלוי במצב הילד אם מה שמניחים אותו שם הוא מחשש לפיקוח נפש, וכדי שיחיה, או רק להתפתחות בעלמא, ולכן כדאי לעשות שאלת חכם בכל מקרה.

פג ששהה באינקובטור ומת, מונין לו ל' יום מיום הלידה, וחייבים להתאבל עליו אם מת לאחר ל' יום, פרט לתאומים שכשאחד מהם מת הוא גילוי על השני שהוא נפל. ומונין לפדיון הבן ולבר מצוה מיום לידתו, ולא מיום צאתו מהאינקובטור אך יש שהקילו באבלות הנקטנין לדינא להקל שלא לישוב עליו שבעה, דהלכה כדברי המיקל באבל²⁷.

²⁴ בתוס' רי"ד (שבת קל"ו) שמלין אותו בשבת, אף שהוא בגדר 'טריפה' מ"מ מכלל נפל יצא, ובשבלי הלכת (הלכות מילה הלכה א') בשם שמחללין שבת למסוכן וגוסס וטריפה גם לצורך חיי שעה, כמו"כ מילת טריפה דוחה שבת, והסכימו לדבריהם בשו"ת חת"ס ח"ו סי' ס"ד, שו"ת יד דוד ח"א סי' ג', שו"ת יד אליהו סי' מ"ו, וראה גם בשו"ת שרנא המאיר ח"ד סי' צ"ה. ומאידך בשו"ת מהר"ם מינץ סי' ט"ו דימה טריפה לנפל שאין מלין אותו בשבת, וכ"ה בשיירי כנסת הגדולה יו"ד סי' רס"ו סק"ב, וכן בשו"ת מהר"ם שיק יו"ד סי' רמ"ג נסתפק בזה עפ"י רש"י (גדה כ"ג ע"א) דולד טריפה אינו חשוב כולד.

²⁵ באשל אברהם בומשאטש סוס"י שכ"ט מסתפק בזה, וכן בס' כלי חמדה (פ' לך לך אות ב') דן בזה האם חובת המילה על הנימול והטילוהו על האב, או הוא חובת האב. ובס' הברית סי' ר"ס סקנ"ט בשם הגר"מ פיינשטיין זצ"ל שיש למול בשבת שומה נמור, ובס' נשמת אברהם יו"ד סי' ר"ס סק"א בשם הגרש"ז אויערבאך זצ"ל שכן ההכרעה למעשה.

²⁶ ואין שהייתו באינקובטור נחשבת להמשך ההריון, אלא רק כמכשיר עזר לרפואתו, ואף על פי שרואין שמתנוון, תורת היולדת (פרק נז הערה ח')

²⁷ בילקוט יוסף חלק ז' (הלכות אבלות עמוד צט)

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

י. הא לא שהא ספיקא הוי

כל²⁸ שהניה אחיו זרע לא שנא בן או בת, או זרע הבן או זרע הבת עד סוף כל הדורות, בין מאשה זו ובין מאשה אחרת, אשתו פטורה מן החליצה ומן הייבום, ואפילו זרע שיוולד אחרי מותו, כגון שמת והניה אשתו מעוברת פטור, ודוקא לאחר שיוולד, אבל כל זמן שהיא מעוברת הרי היא זקוקה מספק, והוא שיהיה בר קיימא לאחר שיוולד, כגון שידוע שנולד לט' חדשים אף על פי שלא נמרו לו שער וציפורניו.

ועל אף שמדין הגמ' תינוק שנולד קודם זמנו יש חילוק באיזה חודש להריון נולד, (שבן שבעה חדשים יכול לחיות ומלים אותו בשבת ובן שמונה חדשים לא בכל מקרה מלים) מכל מקום. כתבו הפוסקים²⁹ כי בזמננו נשתנו הטבעים ורואים אנו שרוב התינוקות הנולדים קודם זמנם חיים, עקב התפתחות הטכנולוגיה והמכשירים הרפואיים, אזי רובם המוחלט של הנולדים קודם זמנם, ראויים לחיות ולהתקיים כהוגן, ולכן אף בן ח' גמור ואף הנולד קודם חודש ז', נחשבים חיים גמורים ומחללים עליהם את השבת בעת הלידה, כל שיש תקוה שיוכל לחיות, ואפילו חיי שעה בלבד. ואף יש חיוב למולם, אם הם מסוגלים לכך מחמת בריאותם.

מי שמת והניה אשתו מעוברת, אם הפילה, הרי זו תתייבם. ואם ילדה לאחר שכלו חודשי עיבורה ויצא הולד חי לאויר העולם, אפילו מת בשעה שנולד, הרי אמו פטורה מהחליצה ומן הייבום.

ובזמן הזה אפילו לא נכנסה בחדש התשיעי רק יום אחד מלבד יום שנתעברה בו, הוי ולד קיימא. שנשתנו הטבעים.

אבל אם לא נודע לכמה נולד, ואפילו נודע, והכניסוהו לאינקובטור. אם חיה ל' יום אחרי שיעא מהאינקובטור, ה"ז ולד קיימא ופוטר נשי אביו מהחליצה ומהייבום³⁰.

²⁸ שו"ע ונו"כ קנ"ד

²⁹ שו"ת מנחת יצחק (ח"ד סי' קכ"ד ו"ח"י סי' לא סק"ג), שו"ת שבט הלוי (ח"ג סי' קמ"א ו"ח"ח סי' פט ס"ז), שו"ת מנחת שלמה (ח"ב סי' פג סק"א). ועיין חו"א יו"ד קנה ס"ק ב

³⁰ עיין שו"ת מנחת יצחק ח"ד סי' קכ"ג ונשמת אברהם ח"ג עמ' שלו שלו

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ואם מת בתוך שלשים, אפילו ביום השלשים, בין שמת מחולי בין שנפל מהגג או אכלו ארי, הרי זו ספק נפל ספק בן קיימא, וצריכה חליצה מדברי סופרים, אבל לא תתייבם. ואפילו אם נולד מת, ואפילו אם יש להסתפק שכלו חדשיו, חולצת ולא מתייבמת.

יא. מת בתוך ל' יום ועמדה ונתקדשה ... אם אשת ישראל

היא חולצת ואם אשת כהן היא אינה חולצת

כל יבמה³¹ שהיא ספק מדבריהן אם יש עליה זיקת יבם אם לאו, דינה שתחלוץ מספק מדבריהם. לפיכך יבמה שילדה ולד אחר מיתת הבעל ולא נודע אם כלו לו חדשיו ומת בתוך שלשים או ביום שלשים, שדינה שתחלוץ מספק מדבריהם³², לפיכך אם עמד היבם ויבמה מוציאים אותה ממנו³³.

ואם הלכה ונתקדשה לשוק או נשאת קודם חליצה, חולץ לה יבמה כדי להוציאה מספק מכאן והלאה, והיא תשב תחת בעלה אם הוא ישראל שמותר בחלוצה ולית ליה פסול בחליצה, ואם נתקדשה לכהן שאסור בחלוצה וכל שכן אם נשאה לו אינו חולץ לה, שאין אוסרין אשתו על זה משום ספק דדבריהם, אלא סמכינן אדרבנן דחשבו ליה לולד מעליא³⁴.

³¹ שו"ע ונו"כ קסד ז ולבוש שם.

³² כמ"ש למעלה דהא אליבא דרבנן דרשב"ג [שבת קלו ע"א] הוי הולד ולד מעליא ואפילו חליצה לא היתה צריכה, אלא משום שרשב"ג דמספקא ליה לבר קיימא מצרכינן לה חליצה

³³ דהא אליבא דרבנן הוי בר קיימא והויא אשת אחיו שלא במקום מצוה, ואפילו רשב"ג דפליג עלייהו לא חשיב ליה לודאי שאינו בר קיימא אלא הוי ספק בר קיימא וחולצת ולא מתייבמת

³⁴ ואף על גב דהשתא נשאת תחת בעלה בספק דדבריהם באיסור יבמה לשוק שהוא איסור דאורייתא, ואם היתה חולצת ונשאת תחת בעלה היתה עומדת בספק חלוצה שהוא איסור דרבנן, דאפילו ודאי חלוצה אינה אסורה לכהן מן התורה אלא מדרבנן, משום דדמי לגרושה, מ"מ הא עדיפא טפי, דאי חלצה יאמרו קמו רבנן בולד דנפל הואי, ולהכי הצריכה חליצה, וכשיראוה יושבת תחת בעלה אתו למשרי חלוצה ודאי לכהן, אבל כי לא מצרכת לה חליצה אמרו קמו רבנן בולד דולד מעליא הואי ולהכי לא אצרכוה רבנן ולא אתו למשרי יבמה לשוק.